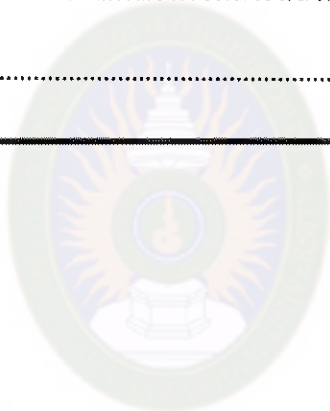

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
การบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	12
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา	32
แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ	35
ความหมายของผู้นำ	35
ความหมายของภาวะผู้นำ	36
คุณลักษณะของผู้นำที่ดี	40
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	43
ความหมายของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	43

หัวข้อเรื่อง	หน้า
ความเป็นมาของและแนวคิดทฤษฎีของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	45
โมเดลภาวะผู้นำแบบเต็มรูปแบบ	53
ความจำเป็นของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	59
รูปแบบและพฤติกรรมของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	60
คุณลักษณะและคุณสมบัติของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	66
บทบาทและหน้าที่ของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	70
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	75
งานวิจัยในประเทศ	75
งานวิจัยต่างประเทศ	82
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูล	90
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	151
สรุปผลการวิจัย	151
อภิปรายผลการวิจัย	153
ข้อเสนอแนะ	164
บรรณานุกรม	166

หัวข้อเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก	174
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	175
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา	184
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	189
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูล	193
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล	197
ภาคผนวก ฉ รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บรวบรวมข้อมูล	200
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	204
ประวัติผู้วิจัย	211

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การใช้อำนาจเพื่อเสริมประสิทธิภาพ 53
2	เปรียบเทียบผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพภายในและภายนอกองค์การ 61
3	ขนาดของสถานศึกษาที่แบ่งตามจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546..... 73
4	จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามอำเภอ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 74
5	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลสอบ O-net ปีการศึกษา 2552 และปีการศึกษา 2553 ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 74
6	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 86
7	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่แบ่งตามจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 86
8	แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 97
9	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 98
10	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้านการมีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์ 99

11	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้านการสร้าง แรงบันดาลใจ	100
12	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้านการกระตุ้น ทางปัญญา	101
13	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล	102
14	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนก โดยรวม และรายด้าน	104
15	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	106
16	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	109

17	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพด้านการกระตุ้นทางปัญญา	112
18	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	115
19	แสดงการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน	118
20	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายคู่ โดยรวม	119
21	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายคู่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	120
22	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายคู่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	121
23	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายคู่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	122

24	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายคู่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	123
25	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน	124
26	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	126
27	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	129
28	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	132
29	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	135
30	เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน	138

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	190
2 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	192

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY